

การนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
THE IMPLEMENTATION OF THE CHILD SUPPORT GRANT POLICY
: A CASE STUDY OF BANGNAMJEUD SUBDISTRICT ADMINSTRATIVE ORGANIZATION
IN MUANG SAMUTSAKHON DISTRICT, SAMUTSAKHON PROVINCE*

วุฒิชัย เกาเล็ก**

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัย 2 วิธี คือ การวิจัยเอกสาร (Documentary research) และการวิจัยสนาม (Field research) โดยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแบบมีโครงสร้าง จำนวน 10 คน ผลการวิจัยพบว่า การนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่ตนรับผิดชอบตามระเบียบที่กำหนด ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานคือ เจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ การประชาสัมพันธ์ไม่ครอบคลุมทั้งพื้นที่ ช่องทางการประชาสัมพันธ์ไม่หลากหลาย ไม่มีงบประมาณในการดำเนินการ ปัญหาการรับรองสถานะครัวเรือน ปัญหาการประสานงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง แนวทางการปรับปรุงพัฒนา จัดให้มีการอบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้อง เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์ หลากหลายมากขึ้น จัดสรรงบประมาณสำหรับการดำเนินงาน ปรับปรุงแก้ไขระเบียบวิธีการ ลงทะเบียน เพิ่มการประสานงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

คำสำคัญ : นโยบาย การนำนโยบายไปปฏิบัติ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด

* บทความนี้เรียบเรียงจากการศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง การนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ : กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

** นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

“อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก” (Convention on the Rights of the Child 1989) ถือกำเนิดขึ้น โดยมีการจัดทำขึ้นในปี พ.ศ.2532 ซึ่งอนุสัญญานี้เป็นข้อตกลงด้านสิทธิมนุษยชนระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองมากที่สุดในโลกถึง 196 ประเทศ ซึ่งประเทศไทยลงนามภาคยานุวัติรับรองเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2535 นั้นหมายความว่า รัฐบาลมีพันธะผูกพันที่จะดำเนินการให้เด็ก ๆ ทุกคนในประเทศไม่ว่าจะเป็นใครก็ตาม ให้ได้รับสิทธิเท่าเทียมกันตามอนุสัญญา รวมทั้งรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานต่อคณะกรรมการสิทธิเด็กแห่งสหประชาชาติด้วย (ยูนิเซฟ, ม.ป.ป.)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 71 วรรค 3 “รัฐพึงให้ความช่วยเหลือเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการ ผู้ยากไร้และผู้ด้อยโอกาสให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ และคุ้มครองป้องกันมิให้บุคคลดังกล่าว ถูกใช้ความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม รวมตลอดทั้งให้การบำบัดฟื้นฟูและเยียวยาผู้ถูกกระทำดังกล่าว” และ วรรค 4 “ในการจัดสรรงบประมาณรัฐพึงคำนึงถึงความจำเป็นและความต้องการที่แตกต่างกันของเพศ วัย และสถานภาพของบุคคล ทั้งนี้เพื่อความเป็นธรรม”

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดเป็นนโยบายสำคัญระดับชาติตามแผนบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมโดยการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้แก่เด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน เป็นมาตรการให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองนำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการเหมาะสมตามวัย รวมทั้งเป็นหลักประกันให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอยู่รอดและการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560 – 2564) โดยมีมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 กำหนดกลุ่มเป้าหมายเด็กที่อยู่นอกระบบประกันสังคมในครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน (รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน 36,000 บาท ต่อคน ต่อปี เป็นเด็กที่เกิดระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 – 30 กันยายน 2559 โดยอุดหนุนเงินรายละ 400 บาท ต่อเดือน เป็นเวลา 1 ปี เริ่มจ่ายเงินอุดหนุนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559 ต่อมาเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายเวลาการให้เงินอุดหนุน ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 3 ปี และ

เพิ่มวงเงินเป็น 600 บาท ต่อคน ต่อเดือนและวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ยกเลิกเงื่อนไขผู้มีสิทธิที่ต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระบบประกันสังคมและเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 รวมทั้งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงข้อมูลผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการของรัฐ นำมาใช้เป็นเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการและปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบและรับรองสิทธิ และเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้ขยายระยะเวลาให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กตั้งแต่แรกเกิด - 6 ปี และขยายฐานรายได้ของกลุ่มเป้าหมายไม่เกิน 100,000 บาท ต่อคน ต่อปี (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2562)

ผู้วิจัยซึ่งเป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร จึงมีความสนใจที่จะศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาแนวทางการปฏิบัติงานตามนโยบายดังกล่าวต่อไป

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การนำนโยบายไปปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการบริหารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามนโยบายที่กำหนด โดยครอบคลุมทั้งในด้านพฤติกรรมองค์การ ปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หน่วยงานและปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมายตามนโยบายนั้น ๆ

วรเดช จันทรศร (อ้างถึงในบุญเกียรติ การระดมพลัง, 2564, หน้า 124) เห็นว่า ขั้นตอนการนำนโยบายสาธารณะไปปฏิบัติ สามารถพิจารณาออกได้เป็น 2 ขั้นตอนหลัก คือ ขั้นตอนในระดับมหภาค (Macro) และขั้นตอนในระดับจุลภาค (Micro) โดยสามารถสรุปได้ ดังนี้

1. ขั้นตอนการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับมหภาค แบ่งย่อยออกได้เป็นสองขั้นตอนหลัก ขั้นตอนแรก ได้แก่ ขั้นตอนของการแปลงนโยบายออกเป็นแนวทางปฏิบัติหรือออกมาในรูปของแผนงานหรือโครงการแล้วแต่กรณี ขั้นตอนที่สอง เป็นขั้นตอนในการทำให้หน่วยงานในระดับท้องถิ่นยอมรับแนวทางแผนงาน โครงการ หรือผลของการแปลงนโยบายนั้นไปปฏิบัติต่อไป
2. ขั้นตอนของการนำนโยบายไปปฏิบัติในระดับจุลภาค แบ่งย่อยออกได้เป็น 3 ขั้นตอนหลัก ขั้นตอนแรก ได้แก่ ขั้นการระดมพลัง เป็นขั้นตอนที่หน่วยงานท้องถิ่นจะต้องดำเนินการในสอง

กิจกรรม คือ การพิจารณารับนโยบายและการแสวงหาความสนับสนุนในนโยบายจากท้องถิ่น ขั้นตอนที่สองเป็นขั้นการปฏิบัติซึ่งครอบคลุมถึงกระบวนการในการปรับเปลี่ยนโครงการที่ได้มีการยอมรับแล้วออกมาในรูปของการปฏิบัติจริง ขั้นตอนที่สาม ได้แก่ขั้นตอนการสร้างความเป็นปึกแผ่น หรือความต่อเนื่องครอบคลุมถึงการแสวงหาวิธีการที่จะทำให้นโยบายนั้นถูกปรับเปลี่ยนและได้รับการยอมรับเข้าเป็นหน้าที่ประจำวันของผู้ปฏิบัติ กล่าวอีกนัยหนึ่ง ขั้นตอนนี้เป็นการหาทางทำให้นโยบายนั้นได้รับการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีวิจัย 2 วิธี คือ การวิจัยเอกสาร (Documentary research) ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ วารสาร สิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุม คู่มือการปฏิบัติงาน ระเบียบ คำสั่ง เอกสารทางราชการที่เกี่ยวข้องและการวิจัยสนาม (Field research) ด้วยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) ตามแบบสัมภาษณ์ที่ได้สร้างขึ้นไว้ล่วงหน้า ด้วยคำถามประเภทปลายเปิด (Open-ended) โดยสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informants) ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คัดเลือกจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดจำนวน 10 คน ประกอบด้วย ข้าราชการและพนักงาน อบต.บางน้ำจืด จำนวน 4 คน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.) จำนวน 4 คน ผู้นำชุมชน จำนวน 2 คน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นตามแต่ละประเด็น
2. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถาม แล้วนำมาเปรียบเทียบความเหมือนหรือความแตกต่างของผู้ให้สัมภาษณ์แต่ละคน ก่อนจะนำข้อมูลนั้นไปวิเคราะห์
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาแยกประเด็นคำถามแล้วนำมาเปรียบเทียบกับข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ พระราชบัญญัติ ประกาศ คู่มือการปฏิบัติงาน แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
4. นำข้อมูลที่ได้จากการเปรียบเทียบมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลร่วมกันเพื่อสรุปผลการวิจัย โดยใช้การนำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบพรรณนา

ผลการวิจัยและการอภิปรายผล

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยเอกสารพบว่า โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด เป็นนโยบายสำคัญระดับชาติตามแผนบูรณาการการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต เป็นการสร้างระบบคุ้มครองทางสังคมโดยการจัดสวัสดิการเงินอุดหนุนให้แก่เด็กแรกเกิดในครัวเรือนยากจนหรือครัวเรือนที่เสี่ยงต่อความยากจน เป็นมาตรการให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองนำเด็กเข้าสู่ระบบบริการของรัฐ เพื่อให้เด็กได้รับการดูแลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีพัฒนาการที่สมวัย รวมทั้งเป็นหลักประกันรายได้ ให้เด็กได้รับสิทธิด้านการอุปถัมภ์และการพัฒนาตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก มีความสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561 – 2580) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560 – 2564) และแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ.2560 – 2564)

โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดได้ดำเนินการมาทั้งสิ้น 3 ระยะ ดังนี้

1. ระยะที่ 1 ช่วงแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2555 – 2559) รัฐบาลได้ริเริ่มโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2558 ในกลุ่มเป้าหมายเด็กที่อยู่นอกระบบประกันสังคมในครอบครัวยากจนหรือเสี่ยงต่อความยากจน (รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยไม่เกิน 36,000 บาท ต่อคน ต่อปี) เป็นเด็กที่เกิดระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2558 – 30 กันยายน 2559 โดยอุดหนุนเงินรายละ 400 บาท ต่อเดือน เป็นเวลา 1 ปี เริ่มจ่ายเงินอุดหนุนตั้งแต่ปีงบประมาณ 2559
2. ระยะที่ 2 ช่วงแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 – 2564) รัฐบาลมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกคนโดยเฉพาะในกลุ่มเด็กในครอบครัวยากจนและเสี่ยงต่อความยากจนอย่างครอบคลุมและต่อเนื่อง คณะรัฐมนตรีจึงมีมติเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 ให้ขยายเวลาการให้เงินอุดหนุนตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุ 3 ปี และเพิ่มวงเงินจาก 400 บาท เป็น 600 บาท ต่อเดือน และต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2560 เห็นชอบยกเลิกเงื่อนไขผู้มีสิทธิ์ที่ต้องไม่เป็นผู้อยู่ในระบบประกันสังคมและเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561 รวมทั้งให้กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์พิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการเชื่อมโยงข้อมูลผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการของรัฐ นำมาใช้เป็นเกณฑ์กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ และปรับปรุงกระบวนการตรวจสอบและรับรองสิทธิ์

3. ระยะที่ 3 คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2562 เห็นชอบให้ขยายระยะเวลาให้เงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด - 6 ปี และขยายฐานรายได้ของกลุ่มเป้าหมายเป็นไม่เกิน 100,000 บาท ต่อคน ต่อปี เพื่อให้สอดคล้องกับการใช้ฐานเกณฑ์รายได้ของผู้มีรายได้น้อยตามโครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ และไม่เป็นการงบประมาณแผ่นดินมากนัก ครอบคลุมเด็กในครอบครัวยากจนหรือเสี่ยงต่อความยากจนเพิ่มขึ้น และไม่ซ้ำซ้อนกับสิทธิประโยชน์อื่น ๆ ของรัฐบาลในปัจจุบัน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 เป็นต้นไป ให้กลุ่มเป้าหมายเด็กที่เกิดตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2558 เป็นต้นไป ดังนี้

3.1 เด็กที่รับสิทธิในปีงบประมาณ 2559 - 2561 รับต่อเนื่องจนอายุครบ 6 ปี

3.2 เด็กที่เกิดตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2558 ที่มีคุณสมบัติและไม่เคยได้รับสิทธิ มีสิทธิได้รับเงินตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 จนอายุครบ 6 ปี

3.3 เด็กที่เกิดตั้งแต่ปีงบประมาณ 2562 ได้รับสิทธิจนอายุครบ 6 ปี

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยกรมกิจการเด็กและเยาวชน ขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านหรือชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขชุมชนเมืองพัทยา อาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร ประธานชุมชน หรือคณะกรรมการชุมชนของกรุงเทพมหานคร ร่วมดำเนินการตามโครงการฯ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด โดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ดำเนินการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ให้คำแนะนำ ตอบข้อซักถาม ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารประกอบการลงทะเบียน รวบรวมรายชื่อผู้ขอรับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จัดทำประกาศรายชื่อผู้ขอรับสิทธิ์ฯ ตามระยะเวลาที่กำหนด บันทึกข้อมูลเบื้องต้นเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด และรวบรวมเอกสารหลักฐานให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการเบิกจ่ายเงินงบประมาณให้กับผู้มีสิทธิ ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบกรมกิจการเด็กและเยาวชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างเคร่งครัด โดยใช้คู่มือการปฏิบัติงานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของกรมกิจการเด็กและเยาวชนเป็นแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบาย ในส่วนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้นำชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ มีหน้าที่รับรองสถานะครัวเรือนให้กับผู้ขอรับสิทธิ์ ตามแบบรับรอง

สถานะของครัวเรือน (แบบ ดร.02) และประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการให้กับประชาชนในพื้นที่
รับผิดชอบทราบอย่างทั่วถึง

ในส่วน of ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สามารถนำมาวิเคราะห์แยกเป็น
ประเด็นต่าง ๆ เรียงลำดับตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้สามประเด็น ดังนี้

1. การนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติขององค์การบริหาร
ส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร มีหน้าที่
ดำเนินการรับลงทะเบียนผู้มีสิทธิขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ให้คำแนะนำ ตอบข้อ
ซักถาม ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารประกอบการลงทะเบียน รวบรวมรายชื่อผู้ขอรับ
สิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด จัดทำประกาศรายชื่อผู้ขอรับสิทธิ์ตามระยะเวลาที่
กำหนด บันทึกข้อมูลเบื้องต้นเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
และรวบรวมเอกสารหลักฐานให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ดำเนินการ
เบิกจ่ายเงินงบประมาณให้กับผู้มีสิทธิ์ ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบกรมกิจการเด็กและเยาวชน ว่าด้วย
หลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างเคร่งครัด โดยใช้คู่มือการปฏิบัติงาน
โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของกรมกิจการเด็กและเยาวชนเป็นแนวทางในการ
ดำเนินงานตามนโยบาย ในส่วนของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้นำชุมชน กำนัน
ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ มีหน้าที่รับรองสถานะครัวเรือนให้กับผู้ขอรับสิทธิ์ ตามแบบรับรองสถานะของ
ครัวเรือน (แบบ ดร.02) และประชาสัมพันธ์รายละเอียดโครงการให้กับประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ
ทราบอย่างทั่วถึง

2. ปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

2.1 เจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการดำเนินงาน อย่างครอบคลุมทั้งกระบวนการ

2.2 การประชาสัมพันธ์ ไม่ครอบคลุมทั้งพื้นที่ และช่องทางการประชาสัมพันธ์
ไม่หลากหลาย ทำให้การเข้าถึงข้อมูลของประชาชนค่อนข้างจำกัด

2.3 ไม่มีงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการตามนโยบาย เช่น การประชาสัมพันธ์
การค้นหากลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

2.4 ผู้มีหน้าที่รับรองข้อมูลไม่กล้ารับรองสถานะครัวเรือนให้กับผู้ขอรับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เนื่องจากไม่ใช่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ

2.5 การประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องค่อนข้างจำกัด ทำให้การดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบเกิดความล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ

3. แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

3.1 อบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานโครงการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์หลากหลายมากขึ้น

3.3 จัดสรรงบประมาณให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ การลงพื้นที่ค้นหากลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น

3.4 ปรับปรุงแก้ไขระเบียบวิธีการลงทะเบียน ให้เด็กทุกคนสามารถลงทะเบียนได้เพื่อขยายโอกาสให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

3.5 เพิ่มการประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

การดำเนินงานนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร

องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร นำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดำเนินการในส่วนที่รับผิดชอบตามระเบียบกรมกิจการเด็กและเยาวชน ว่าด้วยหลักเกณฑ์การจ่ายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด พ.ศ.2562 และที่แก้ไขเพิ่มเติมอย่างเคร่งครัด โดยใช้คู่มือการปฏิบัติงานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของกรมกิจการเด็กและเยาวชน เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามนโยบาย

**ปัญหาและอุปสรรคของการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ
ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร**

1. ปัญหาเจ้าหน้าที่และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ
กฎระเบียบ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการดำเนินงาน อย่างครอบคลุมทั้งกระบวนการ เพราะ
ขั้นตอนการดำเนินงานที่ค่อนข้างยุ่งยากซับซ้อน สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ ผ่องใส (2559)
ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากรและผู้นำชุมชน
กรณีศึกษาตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการศึกษา พบว่า อาจมีความสับสนเรื่อง
คุณสมบัติของครอบครัวที่ได้รับเงินอุดหนุนคือครอบครัวที่เสี่ยงต่อความยากจนกับครอบครัวที่ยากจน
สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยืนยง (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุน
เพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษา
พบว่า ปัญหาการขาดความรู้ ความเข้าใจ ในวัตถุประสงค์ ระเบียบ หลักเกณฑ์ และขั้นตอนการ
ดำเนินการตามนโยบายโครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดของบุคลากรในหน่วยงานภาครัฐ
และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องและมีส่วนร่วมในการนำนโยบายไปปฏิบัติ และปัญหาด้านนโยบาย
มีระเบียบ หลักเกณฑ์และขั้นตอนการดำเนินงานที่มีหลายขั้นตอน ความไม่ชัดเจนด้านคุณสมบัติของ
ผู้มีสิทธิได้รับเงินอุดหนุนตามโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด และเป็นการดำเนินงาน
ร่วมกันหลายหน่วยงานจึงเกิดความล่าช้า และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริวิสา สร้อยสุมาลี (2563)
ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของครอบครัวที่ได้รับสิทธิโครงการเงินอุดหนุนเพื่อ
การเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรณีศึกษาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในพื้นที่เขตคลองสามวา
กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเรื่องกระบวนการและขั้นตอนการลงทะเบียนและ
เอกสารต่าง ๆ โครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมีมากกว่าโครงการอื่น ๆ ใช้เอกสาร
ที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมาก ซึ่งบางครอบครัวไม่มีเอกสารครบถ้วนตามที่ภาครัฐกำหนดไว้จึงถูก
ตัดโอกาสไม่ได้รับสิทธิเพราะเอกสารไม่พร้อมต้องเสียสิทธิที่ควรจะได้

2. การประชาสัมพันธ์ ขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืดไม่ครอบคลุมทั้งพื้นที่ และ
ช่องทางการประชาสัมพันธ์ไม่หลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภา อุ่มยืนยง (2560) ที่ได้
ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเขต
ลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ หน่วยงาน
ภาครัฐที่เกี่ยวข้องขาดการสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อให้ประชาชนเกิดความเข้าใจ เกี่ยวกับเงื่อนไข
ขั้นตอน ระเบียบและหลักเกณฑ์การจ่ายเงิน ทำให้ครอบครัวที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์กลุ่มเป้าหมาย

ของโครงการตกหล่น เข้าไม่ถึง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรวัฒสา สร้อยสุมาลี (2563) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของครอบครัวที่ได้รับสิทธิโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรณีศึกษาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในพื้นที่เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการไปลงทะเบียนช้า เพราะไม่ทราบข่าวสารการประชาสัมพันธ์จากรัฐทำให้เด็กแรกเกิดได้รับสิทธิช้า ทั้งนี้หากมีการประชาสัมพันธ์ที่ทั่วถึง ครอบครัวที่มีรายได้น้อยก็จะมาลงทะเบียนกันตั้งแต่แรกเกิด

3. ไม่มีงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการตามนโยบาย เช่น การประชาสัมพันธ์ การค้นหา กลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ ผ่องใส (2559) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากรและผู้นำชุมชน กรณีศึกษาดำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในการนำนโยบายไปปฏิบัติคือ ทรัพยากรด้านงบประมาณไม่มีงบประมาณสนับสนุนจากส่วนกลางในการดำเนินงาน โดยส่วนกลางให้หน่วยงานที่ได้รับมอบหมายดำเนินการเองตามความเหมาะสมในแต่ละบริบทของพื้นที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยีนยง (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาด้านงบประมาณ รัฐไม่มีการจัดสรรงบประมาณให้หน่วยงานเพื่อใช้ในการดำเนินการตามโครงการ ขาดงบประมาณในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์

4. ผู้มีหน้าที่รับรองข้อมูลไม่กล้ารับรองสถานะครัวเรือนให้กับผู้ขอรับสิทธิเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด เนื่องจากไม่ใช่ประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุรวัฒสา สร้อยสุมาลี (2563) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของครอบครัวที่ได้รับสิทธิโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรณีศึกษาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในพื้นที่เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาเรื่องการรับรองหลายชั้นทำให้ผู้ขอรับสิทธิสิ้นเปลืองเวลามากในการรวบรวมเอกสารในการเดินทางมาพบผู้รับรองสิทธิ ในบางคนไม่เข้าใจขั้นตอนของเอกสารก็ต้องเดินทางมาหาผู้รับรองหลายครั้งกว่าจะแล้วเสร็จ กระบวนการทำให้สิ้นเปลืองเวลาและงบประมาณในการเดินทางมาเพื่อขอรับเอกสารเป็นการซ้ำเติมคนจนให้ลำบากมากขึ้นไปอีก และปัญหาของผู้รับรองคือข้อมูลรายได้ของผู้ขอรับสิทธิที่ไม่ชัดเจน ไม่แน่ใจว่ารายได้จะถูกตัดตามที่ผู้ขอรับสิทธิแจ้งไว้หรือไม่ บางชุมชนเป็นชุมชนดั้งเดิม ทุกคนรู้จักกันทั้งหมดจะไม่มีปัญหามากนัก แต่ในบางชุมชนจะมีประชากรแฝง หรือประชากรที่เพิ่งย้ายถิ่นฐาน

มาอยู่ใหม่ ประกอบกับเป็นชุมชนใหญ่ หากมาขอให้ผู้รับรองเป็นผู้รับรองให้ ผู้รับรองก็จะไม่ทราบแน่ชัดว่าจริงหรือไม่ เพราะไม่รู้จักทุกคน

5. การประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องค่อนข้างจำกัดทำให้การดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบเกิดความล่าช้า ขาดประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ ผ่องใส (2559) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากรและผู้นำชุมชน กรณีศึกษาตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ผลการศึกษาพบว่า ถ้าบุคลากรและผู้นำชุมชนได้แสดงออกถึงความกระตือรือร้นและมีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องมาจากบุคลากรและผู้นำชุมชนแสดงออกโดยการเห็นด้วยกับโครงการฯ จึงมีความตั้งใจปฏิบัติงานเพื่อให้งานออกมาดีและได้มีการแบ่งงานตามที่ได้รับมอบหมาย ทำให้ไม่เกิดการเกี่ยงงานกัน

แนวทางการปรับปรุงและพัฒนาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติขององค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำจืด อำเภอเมืองสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสาคร
จากการศึกษาพบว่าแนวทางการปรับปรุงและพัฒนา มีดังนี้

1. อบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับระเบียบ หลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานโครงการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ของระพีพรรณ ผ่องใส (2559) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากรและผู้นำชุมชน กรณีศึกษาตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง ที่เสนอแนะให้มีการจัดประชุมชี้แจงการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติให้กับอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (อพม.) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) และผู้นำชุมชน เพื่อจะได้เข้าใจวัตถุประสงค์และมาตรฐานในการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยืนยง (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติกรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เสนอว่า การจัดประชุมชี้แจงหรืออบรมให้ความรู้กับบุคลากรภาครัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจตามวัตถุประสงค์ของโครงการที่กำหนดไว้ และเกิดความตระหนักในการนำนโยบายมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเด็กแรกเกิดในชุมชน ช่วยให้เด็กแรกเกิดและหญิงตั้งครรภ์ที่อยู่ในครัวเรือนยากจนหรือเสี่ยงต่อความยากจน

2. เพิ่มช่องทางการประชาสัมพันธ์หลากหลายมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ ผ่องใส (2559) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากร และผู้นำชุมชน กรณีศึกษาตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เสนอว่าควรที่จะประชาสัมพันธ์ทุกช่องทาง โดยปิดประกาศประชาสัมพันธ์ในชุมชน ในที่สาธารณะ และในหน่วยงานราชการ หรืออาจใช้รูปแบบสื่อและช่องทางที่เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่าย เช่น เสียงตามสาย วิทยุชุมชน และแจ้งในที่ประชุมหมู่บ้านหรือชุมชน เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยืนยง (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเข้ามามีบทบาทในการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบในทุกช่องทาง เช่น การปิดประกาศประชาสัมพันธ์ในชุมชน และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริวัสสา สร้อยสุมาลี (2563) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของครอบครัวที่ได้รับสิทธิโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรณีศึกษาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในพื้นที่เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ควรให้มีการประชาสัมพันธ์โครงการให้มากขึ้น อยากรให้ประชาสัมพันธ์ตั้งแต่แม่ตั้งครรภ์หรือวันคลอดวันแรก หรือมีการแจ้งให้ทราบอย่างชัดคือในวันที่คลอดบุตรที่โรงพยาบาล เพราะยังรู้เข้าไปเด็กก็จะยิ่งเสียสิทธิ ยิ่งรู้เรื่องสวัสดิการนี้เข้าไป ทำให้สิทธิที่เหลืออยู่น้อยลง

3. จัดสรรงบประมาณให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง เช่น การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ การลงพื้นที่ค้นหากลุ่มเป้าหมาย เป็นต้น สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ ผ่องใส (2559) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากรและผู้นำชุมชน กรณีศึกษาตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เสนอว่า สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด ควรจัดทำแผน/โครงการ เพื่อขอสนับสนุนงบประมาณในการปฏิบัติงาน จากกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำหรับการประชาสัมพันธ์และค้นหากลุ่มเป้าหมายที่มีคุณสมบัติในพื้นที่ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับมอบหมายดำเนินการตามความเหมาะสมจากงบประมาณที่ได้รับในแต่ละบริบทของพื้นที่ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยืนยง (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร จากผลการศึกษาพบว่า ควรมีการจัดทำแผน โครงการเพื่อขอสนับสนุนงบประมาณ

สำหรับใช้ในการดำเนินงานตามนโยบายโครงการ เพื่อนำงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรมาใช้ในการบริหารจัดการตามนโยบายโครงการ

4. ปรับปรุงแก้ไขระเบียบวิธีการลงทะเบียน ให้เด็กทุกคนสามารถลงทะเบียนได้ เพื่อขยายโอกาสให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง สอดคล้องกับงานวิจัยของระพีพรรณ ผ่องใส (2559) ที่ได้ศึกษาการนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากรและผู้นำชุมชน กรณีศึกษาตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เสนอว่า ผู้บริหารควรกำหนดสิทธิให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของนโยบาย โดยให้กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดได้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ได้รับสิทธิตรงนี้ เพราะให้ผู้ที่อยู่นอกระบบประกันสังคมอยู่แล้ว โดยให้เด็กแรกเกิดทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเกิดมาในครอบครัวที่ยากจนหรือครอบครัวที่ร่ำรวย โดยที่ไม่ต้องนำคุณสมบัติของครอบครัวมาเป็นตัวกำหนดในการให้สิทธิเด็กแรกเกิด สอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยืนยง (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เสนอว่าการพิจารณาคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเงินอุดหนุน เกิดปัญหายุ่งยากในการรับรองรายได้ครัวเรือน การกำหนดฐานรายได้ขั้นต่ำ ทำให้เด็กแรกเกิดใน กรุงเทพมหานครตกหล่นไม่ได้รับสิทธิ และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุริวัสสา สร้อยสุมาลี (2563) ที่ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการความช่วยเหลือของครอบครัวที่ได้รับสิทธิโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด กรณีศึกษาเด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในพื้นที่เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร เสนอว่าการจัดให้มีสวัสดิการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดแบบถ้วนหน้า ให้กับเด็กแรกเกิดทุกคน ป้องกันการตกหล่นและลดความเหลื่อมล้ำของเด็กที่ยังเข้าไม่ถึงสวัสดิการ ในกระบวนการคัดกรองคุณสมบัติ เป็นสิ่งที่รัฐบาลต้องดำเนินการเร่งด่วน เพื่อเด็กแรกเกิดที่กำลังจะเกิดมาใหม่จะได้รับการดูแลที่ทันทั่วถึงเพื่อจะได้ไม่พลาดการพัฒนาการที่ดีสมวัย และเสนอให้รัฐลดขั้นตอนต่าง ๆ ในกระบวนการลงทะเบียน

5. เพิ่มการประสานงานระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภา อุ่มยืนยง (2560) ที่ได้ศึกษาปัญหาการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติ กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร เสนอว่าควรมีการทำงานแบบการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในพื้นที่ โดยการทำงานประสานกับเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนในการนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด ซึ่งจะต้องมีผู้ที่เกี่ยวข้องกับการนำนโยบายไปปฏิบัติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1.1 อบรมให้ความรู้กับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานโครงการ เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 ประชาสัมพันธ์โครงการให้ครอบคลุมทั่วทั้งพื้นที่ในทุกช่องทาง สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับประชาชนได้รับทราบข้อมูลโครงการอย่างถูกต้อง ครบถ้วน

1.3 สนับสนุนงบประมาณให้กับองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้สำหรับการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

1.4 ปรับปรุงระเบียบวิธีการ หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และลดขั้นตอนการดำเนินการของโครงการ เพื่อขยายโอกาสให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง และอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนในการขอรับสิทธิตามนโยบาย

1.5 เพิ่มการประสานงานระหว่างผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งการวิจัยในครั้งต่อไปควรใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณควบคู่กับการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติตามนโยบายและผู้ขอรับสิทธิตามโครงการฯ รวมทั้งค้นหาปัจจัยตัวแปรอื่น ๆ เพื่อได้มาซึ่งรายละเอียดของข้อมูลที่มีความชัดเจนมากขึ้น

2.2 การวิจัยครั้งนี้ อยู่ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) จึงทำให้ผู้วิจัยใช้วิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์เป็นหลัก อาจทำให้ได้ข้อมูลไม่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการดำเนินการวิจัยเท่าที่ควร การวิจัยครั้งต่อไปหากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด - 19) อยู่ในสภาวะปกติ ควรสัมภาษณ์แบบตัวต่อตัวเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้อง ครบถ้วน มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2562). *คู่มือการปฏิบัติงานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด*. กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.
- บุญเกียรติ การะเวกพันธุ์. (2564). *เอกสารประกอบการบรรยายกระบวนการวิจัยสัมมนาโยบายและการจัดการสาธารณสุข*. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, โครงการรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต.
- ยูนิเซฟ. (ม.ป.ป.). *อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กคืออะไร*. ค้นเมื่อ 3 มกราคม 2564, จาก <https://www.unicef.org/thailand/th/what-is-crc>
- ระพีพรรณ ผ่องใส. (2559). *การนำนโยบายโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดไปปฏิบัติของบุคลากรและผู้นำชุมชน : กรณีศึกษาตำบลสองสลึง อำเภอแกลง จังหวัดระยอง*. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560. (2560, เมษายน 6). *ราชกิจจานุเบกษา*, 134(40ก), 1-90.
- สุภา อุ่มยืนยง. (2560). *การนำนโยบายเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมาปฏิบัติ : กรณีศึกษาเขตลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุริวัสสา สร้อยสุมาลี. (2563). *การนำโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดมาปฏิบัติ : กรณีศึกษา เด็กในศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียนในพื้นที่เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร*. การศึกษาค้นคว้าอิสระรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.